

TELEGRAFUL ROMÂN.

Apare Marțea, Joi și Sâmbăta.

ABONAMENTUL

Pentru Sibiu pe an 14 C., 6 luni 7 C., 3 luni 3 C. 50 fl.
Pentru monarhie pe an 16 C., 6 luni 8 C., 3 luni 4 C.
Pentru străinătate pe an 24 C., 6 luni 12 C., 3 luni 6 C.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la
Administrațiunea tipografiei archidiecezane Sibiu, strada Măcelarilor 45
Correspondențele sunt a se adresa la
Redacțiunea „Telegraful Român”, strada Măcelarilor Nr. 34.
Epistolele nefrancate se refuză. Articollii nepublicați nu se înapoiază.

INSERTIUNILE:

Pentru odată 14 fl., — de două ori 24 fl., — de trei ori 30 fl. rëndul cu litere garmond

Intrevederea din Veneția.

Sibiu, 2 Aprilie n.

Discuția în presa europeană se învîrte astăzi în jurul întrevederii pe care a avut-o cancelarul Germaniei, contele Bülow, cu ministrul de externe italian, Prinetti, în Veneția, frumosul și istoricul oraș al Italiei.

Cei doi diriguitori ai politicii externe din aceste două state mari europene, — cari cu Austro Ungaria împreună formeză tripla alianță, — au avut mai multe întâlniri, au conferat multă vreme și s'au despărțit în modul cel mai afabil, ambii foarte veseli, — semnul, că au ajuns la perfectă înțelegere în ce privește chestia pe care aveau să o discute, pentru a o prepara spre a pute fi rezolvată.

Și chestia nu a fost alta, nu putea să fie alta, de cât *re'noirea triplei alianțe* pe alți ani înainte.

Faptul, că cancelarul Germaniei a făcut primul pas spre apropiere, prin aceea că a mers la Veneția pentru a da întâlnire ministrului italian de externe, dovedește cât de mare pond pune Germania pe *re'noirea triplei alianțe*, și cât de necesară află ea a fi existența acestei alianțe și pe mai departe, atât de necesară, în cât nu se poate lipsi de ea.

Lumea politică va lua cu satisfacție act despre faptul, că pasul făcut n'a rămas fără rezultat, fiind-că așa se depeșeză de la Roma, că ministrul italian de externe a făcut declarațiuni favorabile triplei alianțe.

A spus, că nu există nici o pedecă esențială care ar pute fi pusă în calea *re'noirii triplei alianțe*, și că prin urmare Italia va rămâne și mai departe în raporturile de mai înainte avute cu Germania și Austro-Ungaria; și a primit o voce extraordinar de bună atunci, când a auzit din gura cancelarului german promisiunea, că nouele convenții comerciale, cari vor fi legate cu Italia, au să fie mult mai avantajoase pentru statul italian, de cât cele din trecut.

După re'ntorcerea sa la Roma ministrul de externe italian Prinetti a făcut imediat raport regelui despre rezultatul întrevederilor avute cu cancelarul Germaniei, și regele Italiei a fost atât de încântat de acest rezultat, în cât a mulțumit ministrului său și l-a felicitat pentru succesul avut.

Va să zică, tripla alianță va exista și mai departe, pe lângă toate svonurile de mai înainte, că raporturile între Franția și Italia au devenit atât de strînse și de intime, în cât despre re'noirea triplei alianțe nici vorbă nu poate să mai fie, și pe lângă toate că din multe părți tripla alianță era considerată ca de fapt înmormentată.

E meritul cancelarului Bülow că n'a lăsat să fie înmormentată, și că pentru a nu fi înmormentată a făcut Italiei promisiunea despre care fu vorba mai sus.

Și tocmai acesta e nota caracteristică a acestui eveniment politic.

Din punct de vedere mai înalt politic, poate-că mai mari interese lăgă pe Italieni de Franția; și dacă ar fi, ca sentimentele să decidă, ei de mult și-ar fi desfăcut tovarășia de cătră celelalte două state cu cari împreună formeză tripla alianță, și s'ar fi aliat cu Franția în contra Germaniei. Dar interesele economice ale statului italian fac necesară o altă politică, nu de sentimente, ci de *chibzuellă*. Și de interesele acestea ale Italiei a ținut cont Germania, când prin rostul cancelarului ei a făcut promisiuni, că nouele convențiuni comerciale-vamale, legate între aceste două state, vor fi în viitoriu mai favorabile pentru Italia, și prin acesta a câștigat de nou statul italian pentru tripla alianță.

Negreșit, că foloșele adevărate le va avé Italia din re'noirea triplei alianțe, prin câștigarea de favoruri economice, de cari și de altcun are mare trebuință.

Ceea-ce dovedește, că în politica mare interesele economice au ajuns să fie decizătoare. Am făcut constatarea, pentru-ca să se știe.

„Corda Fratres”. Domnul Ioan Scurtu, student în Germania, vicepreședinte al federațiunei „Corda Fratres” și directorul general al secțiunei române, constată într'un răspuns mai lung ce ni-a trimis spre publicare, că acușatia adusă din parte magiară studenților români din Ungaria, că se ocupă cu ideea atașării lor la delegația studenților din România, nu e adevărată, din simplul motiv, că o astfel de agitație e cu totul de prisos, pentru-că atașarea studenților români din Ungaria la grupul studenților din regatul român este un fapt împlinit de ani de zile și consacrat de însași organizația actuală a federațiunii.

Anume, fiind-că federațiunea e fondată în scopuri culturale și umanitare, ea a fost organizată din capul locului după naționalități nu după state, și astfel, studenții români din Ungaria, nu pot să se atașeze altundeva decât numai la grupul studenților din regatul român.

DI. Scurtu crede că măsurile de terore luate în contra studenților români din Budapesta vor fi revocate, în urma lămuririlor ce le dă.

Preotul ca învățător.

(Disertație citită în conferința preoțască din Turda.)

„Datu-mi-s'a totă puterea. Drept aceea mergend, învățați toate popoarele. Și iacă eu cu voi sunt până la sfârșitul lumii.”
(Mat. 28, 18—20.)

„Voi sunteți lumina lumii, cetate stând pe munte nu poate a se ascunde.”
(Mat. 5, 14.)

Religiunea și morala sunt factori de existență ai indivișilor și ai popoarelor. Toți indivișii și toate popoarele cari au dat atențiune susnumiților factori, s'au dezvoltat și au înflorit, pe când din contră cei-ce au călcat în picioare religia și morala au trebuit să cadă și să se nimicească.

Istoria, oglinda faptelor, ne ilustrează această aserțiune cu nenumărate pilde. Acela care a aședat religia și morala pe temelii pururea trainice, este Mântuitorul nostru Iisus Christos. Mântuitorul însă a plătit cu viața introducerea învățăturilor sale, menite

de a sgudi din temelii societatea coruptă de pe acele vremuri și a i croi alt drum în traiul ei. Aceia, cari au luat facla adevărului și dreptății — evangelia — în mână, au fost apostolii. În ciuda tuturor asupririlor și chinurilor, ei au profesat învățăturile creștine cu multă bărbăție și liniște sufletească, până la sfârșitul vieții lor. Următorii apostolilor au fost și sunt preoții, după cuvântul sf. Pavel: „Acela a dat pe unii apostoli, pe alții proroci, pe alții evangeliști, păstori și dascăli”. (Efes. 4, 11 și 12).

Și ce arme puternice și fermecătoare au fost date ore apostolilor și următorilor acestora de au cucerit aproape tot pământul? Sabia? Nu, căci atunci religia creștină ar fi avut sôrtea Mohamedanismului, mărgindu-se la puțini. Focul, silurile? Cu atât mai puțin. Din contră, duhul blândetelor, duhul înțelepciunei, puterea convingătoare a cuvântului sfânt și propoveduirea lui, — acestea au fost armele, cu cari antecesorii nostri au luptat, și cu cari și noi vom lupta. Și dacă înaintașii nostri au avut să lupte în timpurile vechi pentru înrădăcinarea și lățirea învățăturilor creștine în condițiuni foarte grele, — noi încă datori suntem a lupta pentru conservarea, lățirea și esplicarea învățăturilor amintite, în condițiuni fie cât de grele. Acestă datorință ni-o impune Mântuitorul Iisus prin cuvintele: Mergend învățați toate popoarele etc., și prin cuvintele: „Voi sunteți lumina lumii”, etc.

Dacă privim la societatea omenescă, grăza ne cuprinde, căci o vedem cu totul copleșită de materialism și de obiceiuri stricate. Față de aceste scăderi ale societății preotul este dator a păși cu totă energia, cu toate armele cunoscîntelor sale.

Locul cel mai potrivit de a îndrepta moravurile, este biserica. Aici — unde cântările și rugăciunile eoboră pe om din înălțimile îngămfărei, unde bogatului și avarului i-se spune, că nu bogățiile vremelnice, câștigate pe căi nedrepte și întrebuintate rău, sunt ducătoare la fericirea vecinică, ci bogățiile în fapte bune sunt adevăratele bogății. În biserică sufletul înfrânt și umilit, în fața pil-delor aduse despre nimicinicia noastră și a lumii acesteia — este mai dispus a primi balsamul răcoritor al cuvântului sfânt.

Preotul trebuie să profite de o astfel de stare sufletească și în timpul acesta potrivit să tórne balsam vindecător pe ranele du-

FOIȘORĂ

„Logojana”.

Lugoj, 25 Martie n.

Domnule Redactor! În Nrii 18 și 19 din 1902 ai „Telegraful Român” atî publicat controversa dintră dd. Timoteiu Popovici și Ioan Mateiu în ce privește compoziția musicală a „Logojenei”.

Acești domni încă n'au lămurit chestia, de-și publicul laic era și este îndreptățit să aștepte lămurirea.

Fiind d-lor eventual preocupați, voiui lămurii-o eu.

„Logojana” e de origine dans național românesc din Banat, respective din Lugoj. Acestă musică s'a folosit numai ca musică de dans fără de text.

Cu venirea dlui I. Vidu (anul 1888) la Lugoj, — d-sa ca primul cultivător al musiceii populare la noi, — a dat și „Logojanei” viață; i-a alcătuit text din poesia populară potrivită și astfel a făcut-o ca și Majestatea Sa Elisaveta, regina României, să o aplaude, încântată când corul Liceului „Traian” din T. Severin a cântat-o înaintea

M. Sale — astfel că la dorința Suveranei, — a trebuit repetată. DI Vidu a primit cu aceea ocazie felicitări. Corul din Lugoj de mulți ani cântă această compoziție și pot spune, că nu este concert dat de dl Vidu, ca această piesă să nu fie reclamată chiar de străinii participători la concert.

E adevărat, că — precum ziseiu — originea musiceii din această piesă e populară, dar' dl Vidu a dres-o astfel, ca cu motive puse și de la Dnia Sa să i-se pôtă da textul, carele iarăși prin munca dsale s'a adunat, încheșat și format astfel, ca să corăspundă musiceii, — un lucru ce nu e tocmai ușurel dacă voesci să obțini efectul dorit.

Cetind că și în Sibiu s'a născut o „Logojană” (ear' după părerea dlui Tim. Popovici două), — mi-am pus întrebarea, respective am combinat așa: a) omenii ăstea ori n'au cunoscință de „Logojana” noastră (ceea-ce ar fi foarte trist) b) ori au, dar' cred că publicul nu are, ori în fine c) folosesc titlul „Logojana” ca reclam pentru compozițiile lor.

De această combinația a mea dl Ioan Mateiu e absolvat, de ore-ce dsa în Nrul 22 (1902) al „Telgr. Rom.” spune că dsa numai a aranjat melodia auzită de la dl Candid Popa; cu toate astea însă combinația mea

primă îl atinge și pe dsa. — Cu atât mai rău stăm vis-a-vis de dl T. Popovici, care își arôgă, că „Logojana” e compoziția dsale. Pardon! nu cunosc „Logojana” dlui T. Popovici, se pôte că nu e „Logojana” d-lui Vidu, — dar' atunci dl T. Popovici cade sub a treia combinația a mea.

Cam tot astfel stăm cu compoziția populară „Tot ți-am spus mândro!”, carea mi-a făcut o colosală surprindere când dirigentul ni-a adus-o spre studiere (Compoziția litografată de dl Tim. Popovici). M'a surprins, căci o aușisem tare de mult cântată de corul din Lugoj și aranjată de Vidu sub numirea de „Dragă și iar dragă”, refren al textului și cântării populare, aranjament care a plăcut tuturor! — Și paremi-se că pe acel timp dl T. Popovici era membru activ al corului din Lugoj.

N'ași scrie acestea, dar' pe când apărea „Musa Română” din Blaj sub direcția dlui Iacob Mureșan, aveam o conferință la Timișoara, unde din întâmplare m'am întâlnit și cu DI Vidu. Imi aduc bine aminte, că am ajuns să vorbim și despre musică. DI Vidu mi spunea cât sunt omenii nostri de aroganți în chestia musiceii populare, așa că nici omenii nostri chemați nu-și pot închipui,

ca un compozitor să mai facă și musică populară. Spunea, că „Musa Română” i-a publicat în întreg compoziția dsale „Bobocel și inele”, dar' nu cu acest titlu, ci cu „Spusum-a frunza de vie”, — cuvintele primului vers din cântare, — sub care se făcea notița: „Cântec popular din Banat”. Spunea DI Vidu că a trimis compoziția „Bobocel și inele” pentru confruntarea dlui Iacob Mureșan, și l'a rugat să rectifice că compoziția e a dsale, adecă a dlui Vidu, — dar' DI Iacob Mureșan asta n'a făcut-o. Am toți numerii din „Musa Română”, și cu acestia dovedesc. Mi-se pare, că se pôte aplica zicerea: „Mi-a furat pipa și i-a pus nume lulea, să n'o mai cunosc că-i a mea”.

Noi Români suntem la început cu literatură musicală.

Avem lipsă încă de basă, dar' basă clară, căci basa această va forma basa istoriei musiceii românesce. Prin mistificări vom face o basă mistificată, care mistificație va aduce viitorului nostru.

În interesul clarificării am scris aceste șire, — și dacă n'am drept, să fiu desavuat.

Logojanul.

rerose. De altcun chiar și învățăturile Mântuitorului sunt de așa felu, că trebuie explicate.

Flăcarea învățăturilor lui Iisus este depusă în parabole, cari sunt de un folos moral de neprețuit. A nu explica acestea și a nu face aplicare, înseamnă a avea lumina în mână și a nu ști să o folosești, a pune adevărat lumina sub obroc; înseamnă: a avea un giuvaer de mare preț și a nu 'l ști valorisa; înseamnă a fi departe de scopul dorit. Preotul este părinte sufletească al turmei sale cuvântătoare și ca atare este totodată și învățătorul acelei turme. Precum învățătorul în școală, ca să priceapă elevii, pregătește materia — tot astfel și preotul, cred că este de lipsă a da evangheliei prin predică explicarea cuvenită nu numai la două săptămâni sau chiar numai la Născerea Domnului și la Paști, ci în fie-care Duminică.

Biserica încă este o școală, — o școală pentru a moraliza omenii. Să simți creștinul, când e din biserică, că este mai luminat, că pe marea viforă a vieții sale și-a aflat calea, ce duce la mântuire.

Lupta de existență este azi mare. În această luptă învingător ești atunci, când ai mijloace de traiu mai avantajoase. Acela care este mai luminat, le află mai curând. Pentru că poporul nostru să aștepte mai ușor mijloacele de traiu, să poată deci ajunge într-o stare materială mai bună, trebuie să fie cultivat. Și cine este oare mai aproape de inimă popoului, cine îi cunoște viața, aspirațiile și dorințele mai bine de cât preotul și cine poate să 'l ridice din întunecare mai curând de cât preotul și învățătorul? Și câte ocazii nu se îmbie preotului, pentru a 'și ridica glasul pentru fiii săi. Ori-unde se adună creștinii în numele Domnului, fie la botez, nuntă, înmormântare sau la alte ocazii, în tot locul se cuvine să împartă preotul învățături, căci el este părinte bun, care sfătuiește fiii săi, atât în momente de veselie, cât și de grea cercare.

Pentru-ca omenii să se ajute din necazuri mai ușor, este salutar a 'i îndemna să se constituie în societăți, căci dacă singuratici nu pot face ceva bine, mai mulți, cu toții la un loc, mai ușor pot eși de-asupra necazurilor.

Și cu bucurie trebuie să constat, că în timpul mai nou s'au arătat începuturi frumoase pentru întemeierea de societăți. S'au făcut societăți de lectură, societăți economice, de meserii etc. A înșira aici toate binefacerile ce aceste societăți le revărsă asupra membrilor, înseamnă a eși din cadrul acestei teme. Aici fac amintire de societatea de lectură și înființarea de biblioteci, pe cari eu le socotesc între cele dintâi isvode de cultivare pentru popor. Intrunirile, ce le recere societatea de lectură, sunt destinate a ocupa timpul de recreație a membrilor cu citire de jurnale și cărți folositoare.

Parte mare din poporul nostru e agricultor și ca atare iarna are la dispoziție mult timp liber. Mulți petrec timpul scump în nelucrare, alții apoi se îndeletnicesc cu lucrări nepotrivite, isvorite din neocupățiune, știut fiind, că lenea este mama tuturor răutăților. A aduna deci poporul în localuri potrivite, unde nu se servește beutură spirtuoasă, unde se aud vorbe frumoase, unde se cetesc jurnale și cărți folositoare — iată scopul nobil al societății de lectură. Și cine ar putea iniția această societate, cine ar putea mai cu efect răspândi lumină și ordine în ea de cât preotul? El are să fie inima și sufletul întrunirilor, unde prin mintea lui ageră se conducă firul desbaterilor într'acolo, ca omenii depărtându-se din un astfelu de loc, să ducă cu sine folos. În localurile societății se poate declara, se pot face producțiuni. Sunt nenumărate binefacerile ce rezultă din astfelu de societăți.

Mi-am permis a descrie aceste lucrări și pun la inima ori-cărui preot a înființa astfelu de societăți, căci va vedea folose de neprețuit. În legătură cu societatea de lectură se poate înființa ușor și bibliotecă, pe care o pot folosi nu numai omenii creștini, ci și tinerimea, căci menirea ei este să ocupe poporul acasă în orele de recreațiune.

Pentru-ca preotul să aibă de a face în sfaturile sale cu omeni bine creștini și luminați, este bine, ca el să se intereseze de fiii săi sufletești încă din școală. Aici să se caute a se pune basă solidă instrucțiunii co-

piilor, care să 'și arete rólele binefăcătoare până târziu, și bisericii și preotului să 'și servescă în lucrările sale de mare ajutor. E știut că instrucția în școală noastră este concredută învățătorului, ear' controla în instrucție este datorită preotului. Ori-ce controlă, de ori-ce natură, atunci are înțeles, când se face cu cunoștință de cauză. Preotul deci ca unul ce controlează instrucțiunea trebuie să aibă cunoștințe pedagogice pentru-ca înfrând în școală, prin câteva întrebări adresate copiilor să vadă, dacă instrucțiunea 'și urmăze cursul său regulat sau nu. Sfaturile lui binevoitoare spuse învățătorului în conferințe au să delature lacunele observate la instrucțiune. Ori de câte-ori învățătorii în conferințe, este consult ca și preoții să iee parte, pentru-ca prin sfaturile lor să ușureze munca învățătorului.

Ușurarea muncii învățătorului o ajută foarte mult familia, pentru cuvântul că copiii bine educați în familie sunt mai ușor de luminat, de cât cei rău creșcuți. Aici preotul poate ajuta mult, prin oficiul care 'l poartă, căci are mai multă autoritate de cât învățătorul, și poate exercita mai mare influență. Observând preotul relele obiceiuri, reaua educațiune, prin unele familii, el va face bine dacă va admonia, va dojeni capii de familie.

Cu ocaziunea începerii anului școlar, la diferite festivități școlare, preotul totdeauna să 'și ridice glasul și prin vorbire bine pregătită, la înțelesul tuturor, cu pilde aduse din viață să arete folosul ce 'l aduce școală, să desvôle un interes viu pentru școală și pentru învățător. Fericiți sunt părinții căci aceia vor crește copii în frica lui Dumnezeu, și vor da copiilor avere „mai trainică de cât metalul“.

Fericit este preotul care lângă biserică poate vedea o școală și în școală un învățător harnic, căci calea aceia este netedă. Sămânța ce o va arunca el va ajunge în pământ roditor și va produce róle însușite. Pe de altă parte grele zile are acel preot căruia îi lipsește școală și învățătorul, tovarășul harnic și credincios, care alături să pună umărul la înaintarea popoului, căci câmpul lui de lucru este spinos, și greu va încolți sămânța ce o va arunca.

Dar' activitatea preotului nu se mărginește numai la controlarea strictă a instrucțiunii, ci lui ci este concredută și catechizațiunea cu tinerimea adultă. Pentru repetirea materialului din religiune se folosesc catechismul. Metodul de propunere este cel dogmatic.

Pentru ilustrarea învățăturilor propuse este salutar a se aduce pilde din viață, fie acele reale sau fictive, depuse în istoriile morale. Intenționez adevărat, ca în școală de adulți să se cetască și cărți de cuprins moral. (Intrăgă biblioteca pentru ambele sexe de Riurén: Genoveva; Satul cu comorile etc.) prin ce să se desvôle în elevi și gustul de cetit. Acest gust de cetit înrădăcinat în elev, 'l face pe acesta, ca și după eșirea din școală să se îndeletnicescă cu citirea de cărți folositoare, cari ca și pretinții cei buni, au o mare influență asupra formării caracterului omului. Preotul va căuta deci toate mijloacele posibile pentru luminarea popoului. Întră acestea fără îndoială sunt și prelegerile publice. Aici preotul încă este chemat a 'și da concursul, ba el are cuvântul de introducere. Am cetit, că în unele locuri se și satisface acestei îndatoriri, dar' ar fi de dorit, ca aceste cazuri să se generalizeze.

Activitatea preotului ca învățător se începe deci de la familie, să continuă în școală și culmea și-o află în predicarea cuvântului sfânt. Multilaterală este deci activitatea preotului și mare responsabilitate și-a luat asupra-și, după cuvântul Domnului la Ezechiel 3, 17: „Fiul omului! socotitor te-am dat pe tine casei lui Israel și vei auzi din gura mea cuvânt. — Când voi zice celui fărădelege: cu mörte vei muri!... și nu ai osebit, nici ai grăit celui fărădelege, ca să se întöracă de la căile sale și să fie viu, — cel fărădelege, acela întru nedreptatea sa va muri și sângele lui din mână ta îl voi cere!“

Preoții se asemănă vestalinelor de pe timpul Romanilor, cari grijiau, ca focul de pe vatra comună să nu se stingă. Astfelu sunt datori și preoții a veghia, ca focul religiosității și moralei aprins în altar, mereu să ardă. Preotul este far, ce arată muritorilor calea spre mântuire. Dacă preotul este lu-

minat, poporul ușor ajunge la mântuire printră valorile ispitelor, ear' dacă nu corăspunde chemării sale, atunci pier credințioșii în valorile furișe ale ispitelor. Luminat trebuie să fie preotul, să aibă voință și energie de a lupta pentru binele comun, căci numai atunci activitatea lui ca învățător va fi binecuvântată și va da róle îmbelșugate.

Murės - Uioara, la 22 Februarie st. v. 1902.

Andrei Badiu
paroch.

Conferențe învățătoresci.

Convocare.

În conformitate cu dispozițiile Ven. Consistoriu arhidieceșan de la 3 Ianuarie Nr. 1/1902 școl. relative la conferențele învățătoresci din acest an, îmi iau voie a convoca p. t. învățători și învățătoare de la școlile noastre populare gr. or. române din protopresbiteratele Sibiiului și Avrigului, la conferențele ce se vor ține în zilele de 18, 19 și 20 Aprilie v. (1, 2 și 3 Maiu n.) adevărat Joi, Vineri și Sâmbătă din săptămâna luminată, în Sibiiu.

Programul

pentru lucrările acestor conferențe este următorul:

1. Participare la serviciul dumnezeesc cu chemarea duhului sfânt, la orele 9 a. m. în ziua primă.
2. La orele 10 a. m. deschiderea conferențelor în seminarul arhidieceșan „Andreian“.
3. Constatarea prin apel nominal a membrilor prezenți și alegerea notarilor ședințelor și a verificărilor proceselor verbale.
4. Raportul comisiei esmise în conferențele anului trecut pentru prezentarea unui plan de ore la o școală cu mai mulți învățători.
5. Presentarea elaboratelor asupra temei stabilite de consistoriu: „Cari sunt ocupațiunile laterale ale învățătorilor, cari în conferența din anul 1901 au fost invocate ca pedeci în calea progresului normal în școală noastră confesională“, și desbatere asupra acestei chestiuni.
6. Presentarea elaboratelor asupra temei: „Poesiile în școală populară“: a) însemnătatea lor pentru învățământul educativ; b) după cari principii să se facă alegerea poeziilor de tractat în clasele consecutive ale școlii populare; c) cum să se tracteze poeziile din punct de vedere metodic, pentru a se ajunge scopul dorit?“

7. O lecție practică cu elevii școlii de aplicăție a seminarului „Andreian“, având de subiect tractarea unei poezii.

8. Propuneri pentru statorirea programului de lucrare al conferențelor din anul viitoriu.

Absențările de la conferențe, documentate au a se aduce la cunoștința comisariatului înainte de intrarea în ordinea zilei a fie-cărei ședințe.

Sibiiu, 18/31 Martie 1902.

Dr. D. P. Barcianu
comisariu consistorial.

Convocare.

În firul ordinului Ven. Consistoriu arhidieceșan Nr. 1/1902 școl. convoc p. t. învățători și învățătoare de la școlile române gr. or. din cercul Devei, protopresb. Devei, Dobrei și Iliei, la conferența învățătorescă, ce se va ține în școală română gr. or. din Deva: Joi, Vineri și Sâmbătă din săptămâna cea luminată, adevărat la 18, 19 și 20 Aprilie v. 1902 (1, 2 și 3 Maiu n.).

Programa conferenței e următoarea:

Ședința I.

1. Joi la 10 ore a. m. serviciu împreunat cu chemarea duhului sfânt.
2. La 11 ore a. m. deschiderea conferenței și constituirea biroului.
3. Raportul comisiei permanente despre școlile noastre populare din cercul Devei.
4. Alegerea unei comisii de trei pentru a raporta asupra temei: „Cari sunt ocupațiunile laterale ale învățătorilor, cari ocupațiuni în conferențele din anul 1901 au fost invocate ca pedeci în calea progresului normal în școlile noastre confesionale“.

Ședința II (Joi 3—6 ore d. a.)

5. Predarea cuvântului normal „bute“ din Cartea I de cetire Popescu-Șpan elevilor din despărțem. I, de inv. N. Juga și Filip Șuiaga.

6. „Sarea“, prelegere practică cu despărțem. IV, de inv. I. Petrușoniu din Tisa.

7. Introducerea în altoire elevilor din despărțem. V și VI, ori a adulților, de inv. P. Jușan și I. Budoiu.

Ședința III (Vineri 8—12 ore a. m.)

8. „Iisus ca prunc de 12 ani“, prelegere practică elevilor din desp. III, de inv. I. Șuiaga și I. Dan.

9. Piesa „Cornelia mama Grachilor“ din Cartea II de cetire Popescu-Șpan se va preda tuturor elevilor, și anume:

- a) conținutul piesei elevilor din despărțem. II, de inv. Vas. Milencovicu;
- b) cetirea estetică a piesei elevilor din desp. III, de inv. Ios. Oprean și Al. Iovan;
- c) analiza gramaticală a piesei — mai ales despre substantiv și verb — elevilor din despărț. IV de inv. Toma Roșiu și P. Hadan.

Ședința IV (Vineri 3—6 ore d. a.)

10. Adăția și subtracția cu zece obiecte vechi, prelegere practică cu desp. I, de inv. Roma Costin și Corneliu Neamtu.

11. Conversare din limba magiară despre „A tăbla“ cu elevii din desp. III, de inv. Lucreția Popescu și I. Bornemisa.

12. Măsurile metrice de lungime, cu desp. IV, de inv. I. Bucur.

Ședința V (Sâmbătă 8—12 ore a. m.)

13. Ocuparea tuturor elevilor dintr-o școală cu 4 desp. în aceeași oră, având a 'i ocupa din ori-ce obiect, dar' în materia ce se prelege în acel timp, de inv. Atanasie Roșca din Deva.

14. Referada comisiei de sub Nr. 4.

15. Disertațiuni libere pedagogice și didactice, cari sunt a se preda subscrisului până la 14/27 Aprilie, 1902.

16. Statorirea programei conferinței proxime.

17. Eventuale propuneri și interpelări.

18. Închiderea conferinței.

Se invită fie-care membru al conferinței să se prepareze asupra obiectelor puse spre desbatere, ca să poată participa la discuțiune și să poată însuși prelege ori-care temă, dacă vre-un prelegător ar absenta.

Brad, 15/28 Martie 1902.

Dr. Pavel Oprișă
comisariu consistorial.

NOUTĂȚI

Un colonel român — la pensie. Aflăm cu regret, că dl Paul Muntean, colonel la regimentul de infanterie Nr. 31 din loc, a trecut în stare de pensionist. Ni-se răresc omenii din rangurile superioare ale armatei, și acesta sigur că numai în defavorul elementului român este. De aceea luăm cu regret act despre pensionarea dlui Muntean. — Drept recompensă a serviciului său zelos și conștientos M. Sa din prilejul pensionării a distins pe dl Muntean cu crucea militară pentru merite.

Un act de pietate. — Administrațiunea mesei studenților români din Brașov a luat hotărârea, ca în fiecare an să celebreze cu un parastas solemn memoria acelor fericiți răposați în Domnul, pentru a căror odihnă de veci s'au făcut de rude și amici pioși donațiuni (în loc de cunune trecătoare) pentru masa studenților. Primul parastas, la care vor asista toți elevii școlilor, se va celebra anul acesta Duminică în 31 Martie st. v. la orele 10 a. m. în biserica Stului Nicolae din Scheiu (Brașov).

La acest act de pietate Direcțiunea școlilor medii gr. or. române din Brașov invită pe toți sprijinitorii în viață ai mesei studenților.

Statuă lui Tisza. Cum vestesc zările din Oradea-mare, presidentul clubului liberal de acolo va face în proxima adunare a reprezentanței propunere, ca strada principală a orașului să fie numită pe numele lui Coloman Tisza, și orașul Oradea să inițieze acțiune pentru-ca lui Tisza să i-se ridice în Oradea o statuă. — Pot să 'i ridice, după-ce la alegerile dietale de astă toamnă l'au făcut de rușine, alegând pe kossuthistul Barabás.

Reuniunea agricolă la Mohu. Duminecă (30 Martie n.) presidentul reuniunii agricole române din comitatul Sibiu, profesorul seminarial Dumitru Comșa, și secretariul acestei reuniuni, oficialul consistorial Victor Tordășianu, au fost în comuna Mohu pentru a ține membrilor reuniunii prelegeri practice din pomărit și alte ramuri de economie. Sosit pe timpul liturghiei, ambii au luat parte la serviciul divin, după încheierea căruia parochul Slăvescu spunând poporului scopul pentru care dd Comșa și Tordășianu i-au distins cu visita lor, îl invită să se adune la școală, unde vor avea să se țină prelegeri din pomărit. Adunați aici, dl Comșa vorbește despre însemnătatea și rentabilitatea pomăritului rațional, ear' dl Tordășianu despre însemnătatea tovarășilor agricole și despre foloșele ce reuniunea agricolă aduce membrilor ei, îndemnând pe membrii să fie punctuali în ceea ce privește achitarea taxelor de membri. După aceea toți au mers în grădina proprietarului Nicolae Slavu și în a lui S. Păsoiu, unde dl Comșa pe lângă explicări și demonstrațiuni practice a altor și plantat câte un măr păl. Terminate acestea, toți s'au reîntors în școală, unde parochul Slăvescu în numele poporului a mulțumit dlui Comșa pentru ostenețele și jertfele ce le aduce întru instruirea poporului în ramurile economice, așa de însemnate pentru înaintarea lui materială. Au participat la această instructivă excursiune a dlor Comșa și Tordășianu în comuna noastră și oșpeți din comunele învecinate, dintre cari amintesc pe dl preot rom. cat. *Andrássy* din Bungard, învățătorul *Modran*, notariul *Mărginean*, locotenentul din Sibiu dl *Andrássy* etc. Remarcă aci că dl preot *Andrássy* și fiul acestuia, locotenentul *Andrássy*, deși străini de neamul nostru sunt mari româno-fili și se interesează cu drag de tot ce se face spre înaintarea poporului nostru. La fine dl profesor Comșa, mulțumit că poporul nostru din Mohu a dat ascultare glasului convocător al său și al parochului local, și prin numărășă participare a dovedit viu interes față de prelegerile și demonstrațiunile practice arătate prin dsa, mulțămesc poporului și 'l îndemnă să cultive cu totdeadinul pomăritul, ca unul care întră multe ramuri ale economiei este chemat a concurge în însemnată măsură la înaintarea poporului nostru în cele ce privesc situația materială. — Astfel a decurs excursiunea susnumiților conducători ai reuniunii agricole române din comitatul Sibiu în comuna noastră, și dacă — grație bunăvoinței on. redacțiunii — am dat o scurtă schiță despre cele petrecute la noi cu această ocaziune, o am făcut deoparte drept recunoștință față cu interesul ce dd. Comșa și Tordășianu 'l pōrtă pentru înaintarea poporului nostru în toate cele bune și folositoare, ear' de altă parte, pentru ca frații nostri din celelalte comune încă să se îndemne a îmbrățișa cu totă căldura scopurile urmărite de vrednică noastră reuniune agricolă și să nu pregete a i-se face membri, mai ales, că în schimb pentru micuța taxă de membru primesc gratis instrucțiuni în ale economiei raționale, sămânțe bune și instrumente agricole (spre folosire). — *Mohu*, la 31 Martie st. n. *Mohanul nou.*

Academia Română din București, de la înactivarea fundațiunii Ioan Fetcu și până acum a distribuit din venitele acestei fundațiuni 82.413 cărți (în preț de 43.632 franci) elevilor de la 1865 școle din 18 județe ale României. Afară de acestea a mai distribuit, din resursele proprii, cărți și bani de didactică elevilor săraci din afară de Regat, în preț de 8700 franci.

Eminenții școlilor superioare. Ministrul de culte și instrucțiune publică, Dr. Wlassics Gyula, a ordonat, că numele tuturor studenților de la școlile superioare cari și-au făcut cu distincțiune ori cu laudă esamenale fundamentale, esamenale de încheierea cursurilor, esamenale de stat, esamenale de calificățiune ori rigoroase de doctorat, să fie publicat în organul oficios („Hivatalos Közlöny”) al ministerului de culte și instrucțiune la 1 Septembrie a fiecărui an. — Până acum era us a publica — în „Budapesti Közlöny” — numai numele studenților de universitate cari și-au făcut esamenale cu eminență. Prin schimbarea organului în care are să se facă pe viitor publicarea, această distincțiune s'a estins acum asupra studenților eminenți de la toate școlile superioare.

Orfană norocoasă. Înainte cu doisprezece ani preotul Stewart și soție-sa 'și perduseră viața cu ocazia unei catastrofe de tren întâmplată în apropiere de orașul Rochester (America). Pe același tren călătorea și milionarul Conger, care ca prin minune a scăpat teafăr. Conger vădând în brațele preotesei moarte o copilă în etate abia de câteva săptămēni, a luat-o la sine și și-a adoptat-o (Conger nu avea copii). Acum câteva zile Conger a răposat, ear' orfana catastrofei de tren de la Rochester, miss Wressa Stewart-Conger, în sensul testamentului moștenescă întrăgă averea lui Conger, în valoare de douăzeci și cinci milioane corone.

Incendiu în Brașov. Vineri un incendiu mare a mistuit grajdul și casa de pe măriștea văduvei lui Kammer Eduard. În grajdul erau 50 cai grași, dintre cari numai 5 au putut fi scoși din văpaia focului; ceilalți au ars scrum. Se crede, că preste noapte se va fi deslegat de la iesle vre-un bou și a răsturnat cu cornele lampa cu petrol, de la care grajdul apoi a luat foc.

Bancnote de 50 corone. Lucrările pregătitoare pentru începerea plăților reale au înaintat deja așa de mult, în cât probabil că în luna Maiu va pute fi începută retragerea din circulațiune a bancnotelor de 10 și 20 corone (puse în circulațiune numai interimar) și emiterea bancnotelor de 50 corone, cari vor fi apoi cele mai mici bancnote ale valutei de corone. Acestea vor fi de color albastră-verde și de mărimea bancnotelor germane de câte 50 marce.

Lux supus la taxe vamale. Săptămânile trecute o deputațiune monstră, compusă din cele mai frumoase femei, a prezentat presidentului Statelor-Unite americane un memorandum, în care plângându-se contra perchișiunilor la cari sunt supuse când se reîntorc din străinătate — ca nu cumva să contrabandeze marfă supusă la taxe vamale, — l'au rugat să intervină pentru-ca 'mnealor la asemenea prilejuri să nu mai fie expuse la vexațiuni din partea finanților. Și aveau drept sēmănele. Căci necomplezanții finanți de multe ori nu se mulțămesc cu scormonirea giamantanelor numai, ci pipăie și jingășele trupșore, prin care manoperă scot apoi de gol pe cocona că are ascunse sub haine juvaere, dantele etc. Ear' vama pe această marfă de lux e foarte mare. De pildă dōmna *Hutington* luna trecută și comandase din Europa toalete în preț de *șeptzeci și cinci mii de dolari*. Pentru aceste haine a trebuit să plătescă în New-York vamă 31.808 dolari, care în bani de ai nostri face cam 150.000 de corone. Nu e mirare deci, că coconele americane contrabandéză — când pot — marfa europeană.

ECONOMIE.

Dela „Reuniunea română de agricultură din com. Sibiu”.

Comitetul central al „Reuniunii române de agricultură din comitatul Sibiu”, considerând cele 57 cereri înaintate, a împărțit între membrii petenți în mod gratuit în total 82 chlg. sămână de trifoiu, 26½ chlg. sămână de napi de nutreț și 21 chlg. sămână de lăptărnă, în valoare de cor. 193'21, și anume:

A. Sămână de trifoiu.

Nicolae Dura, paroch în Deal, Ioan Popescu, proprietar în Sibiel, Alexandru Drăgan, notar în Orlat, fiecăruia câte 3 chlg.; Nicolae Cărpinișan, paroch, Răhău, Ioan Stoia, învățător Orlat, Dr. Ioan Stroia, protopresbiter Săliște, Ilie Iosof, paroch Galeș, fiecăruia câte 2½ chlg.; Demetriu Săcărea, inv. pens., Sebeșul super., Florian Bologa, paroch Marpod, Nicolae Iosif, inv. Aciliu, Nicolae Moldovan, protopresbiter, Noerich, Ioan Olariu, inv. Nucet, Ilie Tănăsă, inv. Ludoșul-mare, Ioachim Muntean, paroch Gurariului, Vasile Maxim, paroch Avrig, Irișie Răduț, notar, Racovița, Maria Beu n. Nicoară, Apoldul rom., Demetriu Săcărea, paroch Tălmăcel, Demetriu Orăștian, învățător, Apoldul-rom., Sava Florea, econom Pianul-de-jos, Nicolae Hința, paroch Sebeșul, Vasile Aldea, senator magistratual, Sebeșul-săseșc, fiecăruia câte 2 chlg.; Comuna politică Sebeșul superior, Ioan Mateiu, paroch Sebeșul-superior, Ioan Bena, paroch, Pianul-inferior, Ioan Petrișor, paroch în Alțina, Toma Doican, paroch Sebeșul-inferior, Comuna bisericăscă gr.-cat. Racovița, Ieronim Spornic, notariu Veștem, Comuna politică Veștem, Dr. Ilie Beu, medic Sibiu, Comuna bisericăscă Săliște, Ioan Bucur, învățătoriu pensionat Lancrăm, Nicolae Săcărea, învățător, Oena-infer., Ioan Orăștian, paroch, Apoldul-român, Valeriu Popovici, paroch Sibiel, fiecăruia câte 1½ chlg.; Comuna bisericăscă gr.-or. Tilișca, Petru Iuga sen. paroch, Petru Cucuian paroch Loman, Comuna bisericăscă Sebeșul-super., Nicolae George Popa, econom Pianul-infer., Valeriu Florian, paroch Racovița, Traian Florian, cancelist adv. Sibiu, Sabin Savu, notar Vale, Savu Cătana, econ., Laz, Comuna bisericăscă Apoldul-rom., fiecăruia câte 1 chlg.

B. Sămână de napi de nutreț.

N. Iosif, inv., Aciliu, 3 chlg.; T. Necșa, paroch, Bungard, 2 chlg.; D. A. Mosora, inv. Săliște, N. Vestemian, econ., Vestem,

fie-căruia câte 1½ chlg.; P. Iuga, jun. paroch Tilișca, N. George Popa, ec. Pianul-inferior, Ioan Bena, paroch Pianul-inferior, I. Petrișor, paroch, Alțina, Nicolae Moldovan, protopresb. Noerich, Ioan Olariu, inv. Nucet, Ilie Tănăsă, inv., Ludoșul-mare, I. Spornic, notar Veștem, I. Bucur, inv. pens., Lancrăm, I. Georgescu, director școl. Poiana, I. Maxim, proprietar Avrig, V. Popovici, paroch Sibiel, S. Florea, econ., Pianul-de-jos, D. Băilă inv. pens., Șura-mare, fie-căruia câte 1 chlg.; P. Cucuian, paroch, Loman, V. Florian, paroch, Racovița, S. Savu, notar, Vale, Comuna politică Vale, S. Cătana, econom, Laz, D. Orăștian, inv., I. Orăștian, paroch, Com. bis. gr.-or, toți din Apoldul-rom., V. Aldea, senator magistratual, Sebeșul-săseșc, fiecăruia câte ½ chlg.

C. Sămână de lucernă.

V. Dura, vice-notar, Deal, 3 chlg.; D. Ivan, proprietar, Apoldul-mare, 2½ chlg.; N. Iosif, inv., Aciliu, Comuna politică Vale, V. Blaga, propr., Lancrăm, fie-căruia câte 2 chlg.; I. Bena, paroch, Pianul-inf., Dr. I. Stroia protopresb., Săliște, ambilor câte 1½ chlg.; P. Cucuian, paroch, Loman, N. G. Popa, econ. Pianul-inf., T. Doican, paroch Sebeșul-inf., I. Răduț, notar, Racovița, S. Florea econ., Pianul-inf., D. Băilă, învățător pensionat, Șura-mare, fiecăruia câte 1 chlg. S. Cătana, econom, Laz, ½ chlg.

Pachetele de sămână cu numele membrilor împărțite se află depuse la hala de vânzare a „Reuniunii economice transilvane săsești” din Piața-mare (fosta prăvălie a lui Vilrighin, casele casinei internaționale), de unde se pot lua în primire pe lângă o simplă adeverință de primire.

Membrii împărțite sunt rugați a ne face la timpul seu raport cât mai amănunțit despre modul de purcedere la cultura acestor plante, cum și despre rezultatul recoltei.

Dem. Comșa,
president.

Victor Tordășianu
secretariu.

AMVONUL.

Predică

rostită la sfințirea bisericii din *Cașva*, de parochul din *Jabenita* *Vasilie Duma*.

Dōmne, iubit'am bună-cuviința casei Tale și locul sălășluirii Măriei Tale!
(Ps. 25 v. 8).

Iubiți creștini!

Cu aceste cuvinte ale rugăciunii spălării mânilor vă puteți exprima toți aceia, cari lucrând cu revnă, v'ați învrednicit să auziți cântările vechi, dar' pururea noue ale drept măriței noastre biserici, astăzi când această casă modestă s'a consfințit biserică celui Prea-înalt. Bucurați-vă deci drept credincioșilor, că astăzi vi-a venit vreme de praznic, în care aduceți, *Domnului din ceriul sfânt lăcaș plăcut pe pământ.*

Bucuria voastră trebuie să fie îndoită, căci împreună cu voi se bucură și biserica noastră veche ortodoxă, care astăzi deschizându-și brațele sale, ca o mamă bună și duiosă vă primește la cald și mângăitorul ei sin, de la care înaintașii vostri s'au depărtat.

Și nu numai că s'au depărtat de la ea, au părăsit-o ca fii necredincioși, dar' au batjocorit-o după aceea, ear' pe frații lor, cari au rămas credincioși dulcei lor mame, i-au urit și i-au prigonit. Fie că această ură întră frați s'a început și s'a susținut ore-care timp prin intrigile dușmanilor neamului nostru. Timpurile însă se schimbă și noi omenii încă ne schimbăm în ele. Biserica noastră ortodoxă (catolică de răsărit) de la întemeierea ei prin apostolii trimiși de Mântuitorul Christos nu s'a schimbat, ci a fost, este și va rămâne pentru toate timpurile și pentru toate neamurile, cu atât mai vartos pentru neamul nostru român, adevăratul scut de mântuire sufletească, dar' cu deosebire națională. Biserica ortodoxă ne-a susținut ca români și ne-a trecut ca români prin atâți secolii sinistri, și ca români ne va susține întotdeauna, cât timp o vom îmbrățișa cu adevărată iubire și credință. Ea a păstrat cu sfințenie toate așezămintele date ei și întocmite de apostoli și de sfinții părinți în cele 7 sinode ecumenice.

Ea ne-a mântuit de eresurile grozave ce au bântuit în alte biserici ale lui Christos. Istoria bisericii noastre este istoria unei suferințe nesfârșite, dar' totodată a unei milostenii și binefaceri nesecate.

Vieța ei este o iconă fidelă a vieței Dzeescului ei Intemeietor, a Domnului nostru Iisus Christos. Ea este vatra pe care arde focul continuu sfânt al iubirii, pe care dnul Christos l'a adus din ceriuri și l'a aprins aici pe pământul întunecos și rece.

Da! iubiți creștini! Iubirea propoveduită de Mântuitorul Christos a umplut inimile următorilor apostolilor, cu care armă au supus omenimea, au adus binefacerile păcii, au îmblandit moravurile, cu un cuvânt au schimbat întrăgă suprafața pământului. Pustiurile le-a impopulat. Pe vârful munților încă a întins adăpost călătorului oboșit tot acesta iubire creștină. — Cu un cuvânt a adus pe pământ *pacea cea adevărată.*

Cu multe jertfe însă a îndeplinit biserica misiunea sa această minunată a păcii pe pământ. Cei mai buni s'au adus pe sine jertfe, urmând esemplul Mântuitorului Iisus. Ca o oște vităză a lui Christos și-au vărsat sângele mucenicii, mărturisitorii ca o cruce și-au purtat întrăgă lor vieță, „*căroră nu era lumea vrednică*”.

Iubiți creștini!

Dacă biserica și-a împlinit și 'și împlinesce cu multe jertfe misiunea ei cea măreță, atunci ce vom zice deosebi despre biserica noastră națională română?! Aceasta a fost cea mai asuprită și mai prigonită dintre toate bisericile creștine!

„*In primejdii și în necazuri de cătră păgâni, în primejdii și în necazuri de cătră tâlhari, în nevoi întră frații cei mincinoși, în necazuri de cătră neam*” (II. Cor. c. 11 v. 26). Eată prin aceste cuvinte ale Apostolului Pavel, descrișă sōrtea bisericii noastre naționale!
(Va urma.)

Cărți și reviste.

A apărut:

„**Biblioteca Poporului Român**”. Sub acest titlu tipografia „Poporul român” din Budapesta edă în broșurele eftine (20 fileri broșura) poesii populare și scrieri acomodate gradului de pricepere al cărturarilor săteni. Zilele acestea a apărut din această bibliotecă broșura Nr. 2, conținând poesii populare din jurul Clujului, adunate de învățătorul Ioachim B. Pop, și câteva anecdote versificate de același învățătoriu.

„**Biserica ortodoxă română**”, revistă periodică eclesiastică a Sântului Sinod al Santei Biserici autocefale ortodoxe române, — fasciculul 11 pe Februarie (anul de esistență XXV) a apărut cu următorul sumariu: „Noul Metropolit al Moldovei și Sucevei și noii episcopi de Huși și Dunărea-de-jos” (raport oficial despre alegerea și instalarea lor), „**Bibliografia greacă**”, de C. E. (Erbiceanu), urmare din fascicolii anteriori: „Societatea culturală „Stēua”, de G; „O mică excursiune asupra numărului cărților canonice ale Vechiului Testament”, de Ioan Popescu (urmare din fascicolii anteriori), „Câteva notițe asupra arhitecturii creștine”, d. M. P. (urmare din fascicolii anteriori), „Darea de sēmă despre trecerea din vieță și înmormântarea fericitului întru amintire metropolitul Moldovei și Sucevei D. D. Iosif Naniescu” (împreună cu panegiricele rostită la înmormântare).

„**Bis. ort. română**” apare în *București* (Tipografia cărților bisericesti) în fascicoli lunari și costă 10 lei pe an.

Posta redacțiunei.

Membrii comitetului parochial în Paloz. Nu putem deschide discuție asupra activității celor trecuți la cele vecinice, pentru-că nu e lucru cuviincios. Lăsați morții să odihnescă în pace, și dați mulțumită ceriului, că lucrurile s'au îndreptat spre bine în comuna Dvōstre, în urma hărniciei preotului cel' aveți acum. Cei din trecut, dacă au avut fapte bune la activul lor, și-au primit de mult răsplată, dacă au greșit ceva, și-au primit de mult ertarea, — noi cei de astăzi nu mai avem dreptul să 'i judecăm.

Nr. 351 prot.

[45] 2—3

Concurs

Pentru ocuparea postului de paroch în Frata-magiară, pe baza înaltei rezoluțiuni consistoriale din 18 Februarie a. c. Nr. 1887 B., se scrie concurs nou cu termin de 30 zile de la prima publicare în „Telegraful Roman“.

Emolumentele împreunate cu acest post sunt cele fasonate în cōla B. pentru întregirea dotațiunei de la stat.

Refectanții și vor așterne petițiunile concursuale instruite conform normelor în vigoare în termenul susindicat la oficiul protopresbiterial gr. or. al Turzii și vor avea se prezenta în vre-o Duminică sau sâmbătă înainte alegătorilor pentru a cânta, respective a celebra și a cuvânta.

Oficiul protopresbiterial gr. or. român al Turzii în conțelegere cu comitetul parochial din Frata.

Turda, 12 Martiu 1902.

Jovian Murășianu
protopresbiter.

Nr. 2921 Ep.

[44] 3—3

Publicare de licitațiune.

În scopul zidirii bisericii catedrale greco-orientale în Sibiu, cu suma preliminară de 369,080 corone 14 fileri prin această se publică **Concurs**.

Planurile, preliminarele de spese, condițiile generale și speciale de licitație se pot vedea în cancelaria Consistoriului archidiececan strada Măcelarilor Nr. 45, până la 19 Aprilie st. n. a. c., în orele oficiose, de unde licitanții pot primi și blanchete pentru compunerea fertelor.

Oferte se primesc numai pentru zidirea întregă, și numai dacă corespund întru toate condițiilor de licitație — până la **20 Aprilie st. n. a. c.** la orele 12 din zi și sunt a se înainta la presidiul Consistoriului archidiececan în Sibiu.

Sibiu, din ședința consistoriului archidiececan, ca senat epitropesc, ținută la 13/26 Martie 1902.

Consistoriul archidiececan al bisericii greco-orientale române din Transilvania.

Nr. 181/1902 prot.

[41] 3—3

Concurs

Pentru ocuparea postului de paroch în parochia Daneș, din protopresbiteratul Sighișorei, prin această se scrie concurs cu termin de 30 de zile de la prima publicare în „Telegraful Român“.

Emolumentele împreunate cu acest post de paroch, sunt cele fasonate la cōla B. pentru întregirea venitelor parochiale de la stat.

Doritorii de a ocupa acest post au așterne petițiunile concursuale instruite în sensul normelor în vigoare, la subsemnatul oficiu protopresbiterial în termenul deschis și a se prezenta înainte de alegere în vre-o Duminică sau sâmbătă în biserică pentru a cânta respective celebra și a cuvânta, — și spre ași lua informațiune de la comitetul parochial despre parochie.

Oficiul protopresbiterial gr. or. român al tractului Sighișorei, în conțelegere cu comitetul parochial concertent.

Sighișora, 28 Februarie 1902.

Dimitrie Moldovan
protopop.

[42] 3—3

Concurs

Conform rezoluțiunei Preavener. Consistoriu archidiececan dto 26 Februarie a. c., Nr. 2074 B., parochia de a III-a clasă Turnișor, prin pensionarea parochului Nicolau Zintea cu 1 Iuliu a. c. devine vacantă, pentru îndeplinirea aceleia se scrie prin această concurs cu termin de 30 de zile de la prima publicare în „Telegraful Român“.

Emolumentele împreunate cu acest post sunt cele fasonate în tabela B. pentru întregirea venitului de la stat.

Cei-ce doresc a reflecta la acest post vor avea așterne suplicile lor de concurs în termenul deschis instruite conform legilor și normelor în vigoare la oficiul protopresbiterial gr. or. al Sibiului, având însă a se prezenta în comună înainte de ziua alegerii în vre-o Duminică sau sâmbătă spre ași dovedi în biserică destoinicia în cântări și tipic, precum și cunoștințele recerute pentru chemarea de păstoriu sufletesc prin o cuvântare de ocaziune.

Comitetul parochial gr. or. din Turnișor în conțelegere cu oficiul protopresbiterial.

Turnișor, în 10/23 Martie 1902.

Ioan Platoș
president.Pavel Vule
notariu.

Nr. 400/1902.

Cu știrea și învoirea subscrisului.

Sibiu, 13 Martie, 1902.

I. Papiu
protopresbiter.**La Bibliotecă Tipografică Archidiececană se află de vânzare:**

Novela de Enric Sienkiewicz, trad. de I. C. Panțu C. — 80
Din romanul unei vieți, de Stefan Braborescu „ 1—
trimise cu posta pentru fiecare exemplar 10 bani mai mult.

Douăsprezece**Cântece de școlă**

pentru două și trei voci egale

de

Timotei Popovici

prof. de muzică la seminarul „Andreian“.

Caetul I.

se află de vânzare în Editura Bibliotecii Archidiececane cu prețul de 50 fl. plus porto 6 fl. eară recom. 45 fl. se mai pot procura și de la Tipografia și Librăria diececană Caransebeș, Librăria I. Ciureu, Brașov, Tipografia A. Todoran Szamos-Ujvár, Tipografia și Librăria seminarului gr.-catolic Blaj și la Tipografia și Librăria H. Pardini Cernăuți (Bucovina).

In *Tipografia și librăria archidiececană, Sibiu*, au apărut și se află de vânzare:

Geografia

pentru școle civile și superioare de fete
(originalul aprobat sub Nr. 1240/1898)

și

Istoria universală

pentru școle civile și superioare de fete
(originalul aprobat sub Nr. 64561/1896)

după

Alexandru Márki.

In românește de

I. Popovici.

Prețul Geografiei leg. fl. 1.30
„ Istoriei universale leg. „ 1.—

Mersul trenurilor pe liniile orientale ale căilor ferate de stat r. u. valabil din 1 Octobre 1901.

Budapesta — Predeal										Budapesta — Arad — Teiuș									
Tren de pers.	Tren accel.	Tren de pers.	Tren accel.			Tren de pers.	Tren accel.	Tren de pers.	Tren accel.	Tren de pers.	Tren accel.	Tren de pers.	Tren accel.			Tren de pers.	Tren accel.	Tren de pers.	Tren accel.
10.—	10.—	8.50	2.10	pl.	Viena	1.50	7.20	6.20	1.50	10.00	10.00	2.10	8.50	pl.	Viena	3.25	7.20	6.20	3.25
8.30	6.50	5.45	9.15		Budapesta (gara centrală).	7.10	1.50	6.20	7.50	8.10	6.50	10.00	2.15		Budapesta (gara centrală).	6.10	1.50	7.20	9.40
11.21	8.46	9.02	11.12		Szolnok	3.22	11.44	3.35	6.32	10.56	8.46	1.—	4.15		Szolnok	2.49	11.44	4.13	7.32
1.38	10.38	11.33	12.47		P. Ladány	12.54	10.06	1.12	3.56	3.55	11.51	6.05	7.11	sos.	Arad	9.55	8.18	11.20	4.21
3.42	11.56	1.48	2.11	sos.	Oradea-mare	11.04	8.43	11.36	2.38	4.30	12.41	6.35	—	pl.	Glogovaț	8.57	—	10.50	4.06
3.58	12.16	2.06	2.18	pl.	Mező Telegd	10.44	8.38	11.17	2.31	4.42	—	6.46	—		Győrök	8.45	—	10.38	—
4.38	12.48	3.03	2.50		Rév	1.07	8.11	10.42	2.01	5.03	—	7.06	—		Pauliș	8.24	—	10.14	—
5.20	1.26	3.45	3.26		Bratca	9.32	7.47	10.08	1.34	5.14	—	7.16	—		Maria-Radna	8.12	—	10.00	—
5.43	—	4.06	—		Clucia	9.11	—	9.50	—	5.35	12.49	7.29	—		Conop	7.57	—	9.45	3.27
6.31	2.16	4.52	4.16		Huedin	8.37	7.09	9.19	12.52	5.37	—	7.55	—		Bérvava	7.22	—	9.15	—
7.16	2.49	5.32	4.52		Nadășul-ung.	7.55	6.40	8.37	12.20	6.13	—	8.11	—		Soborșin	7.05	—	8.57	—
8.18	—	6.39	5.42		Cluș	6.54	5.41	7.37	—	6.58	1.46	8.51	—		Zam	6.75	—	8.15	2.31
8.83	3.50	6.59	5.55	sos.	Apahida	6.13	5.23	7.—	11.01	7.27	2.05	6.19	—		Gurasada	5.50	—	7.41	2.05
8.50	4.20	8.30	6.11	pl.	Ghiriș	5.24	—	6.45	10.46	7.52	—	9.43	—		Ilia	5.23	—	7.16	—
9.07	4.41	8.59	6.27		Cucerdea	5.02	—	6.27	—	8.08	3.27	—	—		Branicica	5.13	—	7.06	1.39
10.14	5.56	10.29	7.26		Ujóra	3.40	—	5.12	9.23	8.26	—	9.52	—		Deva	4.49	—	6.43	—
10.44	6.24	11.16	7.50		Vințul-de-sus	3.11	—	4.43	8.54	8.52	2.54	10.42	—		Simeria (Piski)	4.27	—	6.20	1.12
10.56	6.33	11.31	7.52	sos.	Aiud	3.04	—	4.33	8.49	9.06	3.06	10.46	—		Orăștia	4.12	—	6.05	1.00
11.08	6.40	11.40	7.56		Teiuș	2.58	—	4.27	—	9.52	3.32	11.35	—		Șibot	3.33	—	5.19	12.12
11.12	6.48	11.50	—		Crăciunel	2.51	—	4.20	—	10.16	—	11.56	—		Vințul de jos	3.13	—	4.55	11.57
11.34	7.11	12.20	8.16	sos.	Blaș (ungh. Târnavei)	2.29	—	3.59	8.23	10.38	4.00	12.16	—		Alba-Iulia	2.53	—	4.34	11.40
11.52	7.32	12.48	8.32	pl.	Micăsasa	2.07	—	3.38	8.06	10.54	4.23	12.34	—		Teiuș	2.33	—	4.17	11.13
12.24	—	1.43	8.37	pl.	Copșa-mică	1.42	—	3.02	8.00	11.30	—	1.05	—	sos.	Sibiu	2.—	—	3.43	—
12.53	—	2.17	—		Mediaș	1.09	—	2.36	—										
1.02	—	2.26	9.04		Elisabetopole	12.56	—	2.26	7.35										
1.14	—	2.36	—		Sighișora	12.49	—	2.16	—										
1.45	—	3.14	9.31	sos.	Hașfalău	12.11	—	1.44	7.08										
2.01	—	3.33	9.43	pl.	Homorod	11.50	—	1.25	6.56										
2.15	—	3.48	9.47		Agostonfalva	11.14	—	1.06	6.50										
2.33	—	4.08	10.01	sos.	Apăa	10.55	—	1.24	6.37										
3.04	—	4.46	10.25	pl.	Feldioara	10.24	—	1.18	6.16										
3.40	—	5.27	10.53		Brașov	9.45	—	1.14	5.49										
3.47	—	5.43	11.—	sos.	Timiș	9.35	—	1.13	5.42										
4.03	—	6.08	11.14	pl.	Predeal	9.12	—	1.16	5.28										
5.35	—	7.52	12.26		București	7.44	—	10.03	4.23										
6.15	—	8.32	12.58			6.38	—	8.57	3.50										
6.43	—	9.09	1.16			5.55	—	8.27	3.15										
7.16	—	9.40	1.35	sos.		5.08	—	7.48	2.45										
8.—	—	10.25	2.09	pl.		5.08	—	7.48	2.45										
3.55	—	11.—	2.19			5.07	—	7.47	2.18										
4.40	—	12.26	3.01	sos.		8.47	—	4.05	1.42										
5.10	—	1.11	3.31	pl.		8.20	—	3.32	1.12										
11.55	—	8.05	9.10	sos.		3.05	—	7.50	9.15										

Copșa-mică — Sibiu — Avrig — Făgăraș										Arad — Timișoara									
tren de persoane	tren mixt.					tren de pers.	tren mixt.	tren de pers.		tren de pers.	tren mixt.					tren mixt.	tren de pers.		
2.21	4.43	11.19	7.10	pl.	Copșa mică	6.25	9.32	3.25	12.35	—	6.20	11.56	5.00	pl.	Arad	10.43	3.44	10.55	—
3.50	6.36	12.47	8.50		Ocna	5.07	8.08	1.50	11.01	—	7.08	12.42	6.14		Vinga	9.47	3.01	10.11	—
4.12	7.04	1.09	9.15	sos.	Sibiu	4.40	7.41	1.21	10.30	—	7.31	1.05	6.52		Mercizfalva	9.09	2.33	9.43	—
tr. mixt.	tr. mixt.	—	—	pl.	Tâlmaci mare	—	7.33	—	8.57	—	8.01	1.35	7.39	sos.	Timișoara	8.25	2.00	9.10	—
4.33	—	—	—		Avrig	—	6.45	—	8.04										
5.23	—	—	—		Făgăraș	—	6.01	—	7.15										
6.15	—	—	—	sos.		—	3.32	—	4.25										
8.34	—	—	—			—	—	—	—										

Notă. Numerele încadrate în linii negre înseamnă orele de noapte.